

Bryssel den 10 oktober 2022
(OR. en)

12828/22

LIMITE

AG 114
PE 104
INST 333
FREMP 186

**Interinstitutionellt ärende:
2022/0902(APP)**

NOT

från:	Rådets generalsekretariat
till:	Ständiga representanternas kommitté (Coreper)/rådet
Föreg. dok. nr:	9333/22
Ärende:	Förberedelser inför allmänna rådets möte den 18 oktober 2022 Förslag till rådets förordning om allmänna direkta val av ledamöter av Europaparlamentet och om upphävande av rådets beslut (76/787/EKSG, EEG, Euratom) och den akt om allmänna direkta val av ledamöter av Europaparlamentet som utgör en bilaga till det beslutet – Riktlinjedebatt

1. Den 3 maj antog Europaparlamentet ett utkast till lagstiftningsförslag om en ny vallag¹, på grundval av artikel 223 i EUF-fördraget, tillsammans med en resolution med motiveringar. Den ursprungliga akten² är från 1976 (ändrad 2002 och 2018, men den senaste översynen har ännu inte trätt i kraft och saknar vissa ratificeringar). Akten från 1976 innehåller gemensamma principer som medlemsstaterna måste respektera, utan att ett enhetligt valsystem för hela EU fastställs.

¹ Dokument 9333/22

² Konsoliderad version: EGT L 283, 21.10.2002, s. 36.

2. Enligt artikel 223 i EUF-fördraget ska Europaparlamentet utarbeta ett utkast enligt en i alla medlemsstater enhetlig ordning eller i enlighet med principer som är gemensamma för alla medlemsstater. Rådet ska fastställa de nödvändiga bestämmelserna med enhällighet i enlighet med ett särskilt lagstiftningsförfarande och efter godkännande av Europaparlamentet, som ska besluta med en majoritet av sina ledamöter. Bestämmelserna träder i kraft efter det att de har godkänts av medlemsstaterna i enlighet med deras respektive konstitutionella bestämmelser. Det träder i kraft dagen efter den sista anmälan som mottagits av rådets sekretariat.
3. De viktigaste inslagen i Europaparlamentets nuvarande förslag är följande:
- Ersätta beslutet med en förordning.
 - Nationsövergripande listor för en EU-omfattande valkrets: varje väljare skulle ha två röster: en för att välja ledamöter i nationella valkretsar och en i en EU-omfattande valkrets med ytterligare 28 platser.
 - Varvade listor i syfte att ta itu med bristande jämställdhet.
 - Systemet med toppkandidater: medborgarna får rösta på kommissionsordföranden sgenom ”huvudkandidater” på de EU-omfattande listorna.
 - Harmoniseringsåtgärder: Den 9 maj som gemensam europeisk valdag, Tidsplaner för kampanjer eller för förslag till listor. Poströstning, rösträttsålder, valbarhetsålder.
 - En lägsta valtröskel på 3,5 % för nationella valkretsar med mer än 60 platser.
 - Inrättandet av en ny europeisk valmyndighet för att övervaka processen och säkerställa att de nya reglerna följs. Utöver dess exakta uppdrag och omfattning skulle detta sannolikt ge upphov till frågor om dess förvaltning, finansiering och personalstyrka.

4. Diskussionerna i arbetsgruppen för allmänna frågor inleddes under det franska ordförandeskapet och fortsatte under det tjeckiska ordförandeskapet. Vid dessa preliminära tekniska diskussioner uppmärksammades särskilda utmaningar kring nationsövergripande listor, åtgärder som syftar till att harmonisera processerna i hela EU (t.ex. poströstning, rösträttsålder, gemensam valdag) och inrättandet av en ny valmyndighet. De flesta delegationer begärde rådgivning från rådets juridiska avdelning för att belysa karaktären hos den rättsakt som ligger till grund för förslaget till ny vallag, dess förenlighet med subsidiaritetsprincipen och förenligheten med fördragen när det gäller vissa nyheter i förslaget. Delegationernas skriftliga bidrag har sammanställts i dokument 11768/1/22 REV 1.
5. Mot denna bakgrund anser ordförandeskapet att det fortsatta arbetet kan dra nytta av politisk vägledning och har därför planerat en riktlinjedebatt vid rådets möte (allmänna frågor) den 18 oktober. Som vägledning för ministrarnas debatt har ordförandeskapet utarbetat frågor enligt bilagan till denna not.
-

ORDFÖRANDESKAPETS FRÅGOR INFÖR RIKTLINJEDEBATTEN

1. Med tanke på ärendets komplexa karaktär, det tunga antagningsförfarandet och Europaparlamentets starka önskan att genomföra ändringar i tid inför det kommande valet till Europaparlamentet i maj 2024 anser ordförandeskapet att det i detta skede är lämpligt att ha en politisk diskussion om några av huvuddragen i förslaget.
2. Ministrarna uppmanas att vid mötet i rådet (allmänna frågor) den 18 oktober fokusera på följande frågor:
 - a) Vilka av de föreslagna ändringarna vill medlemsstaterna se återspeglas i en vallag för framtida val till Europaparlamentet, jämfört med den nuvarande rättsliga ramen?
 - b) Vilka delar av förslaget anser medlemsstaterna vara mer utmanande, med beaktande av deras respektive nationella ramar och subsidiaritets- och proportionalitetsprinciperna?
 - c) Ett centralt inslag i Europaparlamentets förslag är att säkra upprättandet av nationsövergripande kandidatlistor inför nästa val till Europaparlamentet i maj 2024. Vad anser du om det övergripande konceptet att upprätta nationsövergripande listor, systemet med toppkandidater och säkerställandet av en balans i medlemsstaternas representation vid fördelningen av platser?